

Naša vsak četrtak
za velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Karolina se pošilja
upravnitvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Politični katal. slo-
venskega ljudstva do-
lgažo list brez po-
stalne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemniki listi dobri
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 49.

V Mariboru, dne 4. decembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Naša gospodarska organi- zacija.

Vsa čast evenskim narodnim kmetom, tem podjetnim slovenskim možakarjem! Njihov korak na pot gospodarske neodvisnosti in samopomoči odpira nam z vso silo oči, da vidimo propad, do kojega nas je privedla naša zaspanost, naša brezbriznost in naša apatija napram vprašanju sistematične gospodarske organizacije.

Nimamo nobenega političnega shoda, na kojem bi se navdušeno ne pritrjevalo klicu: »Proč od Gradca!« in moramo pri tem klicu vstrajati, dokler se ne vresniči, ker žalostna usoda naših koroških bratov je preglasno čivkanje mrtvaškega ptiča, ki nam prerokuje narodno smrt, če se je pravočasno ne brani. In ko smo se navduševali za »Proč od Gradca«, pletle so se celó na tihem vezi, ki naj bi postale nerazrušljive spona in nas obdržale na nepregledne čase v smrtonosnem objemu nemškega, nam sovražnega Gradca.

Gospodarska organizacija graška, nemška, stezala je svoje roke po naših slovenskih kmetih — in Cven ni prvi kraj, ki ima znake te nemške gospodarske organizacije, kar pa ni glavna krivda kmetov, temveč onih mož, ki so se čutili varne za našim slovenskim posojilništvom ter niso radi, oziroma celó niso hoteli uvideti potrebe po nadaljni gospodarski organizaciji.

Vsa čast našim močnim slovenskim posojilnicam, one so nas rešile oderuhov in so nam pokazale moč slovenskega kapitala; in

kar so v narodnem oziru koristile, pač tudi ni treba povdarjati. A v njih se steka samo le naše denarno gospodarstvo in to mnogo-krat ravno tudi v prid naših nasprotnikov, ki dobivajo od njih za svoje oslabele, mršavo občinsko gospodarstvo, v obliki zdatnih davkov nezasluženo pomoč. Naš denar pa vendar le ni namenjen za to, da moramo po nemčurskih mestih in trgih plačevati v prvem razredu davke.

To je slab boj, če se nasprotnik podpira — o zmagi ni misliti in še res nismo nobene doživeli. Zmagali bomo le tedaj, če nam naš kmet pomaga, — vsaka trdnjava se mora od zunaj naskočiti, — zunaj so naše armade, to je naš kmet; njemu moramo pomagati, da se ojači za naskok. Kdor je pravi narodnjak, mora torej posvetiti svoje moči kmetu, ga organizirati, združiti, ga učiti, mu dajati dobre zgleda... A mi pustimo, da nam organizirajo kmeta naši narodni nasprotniki, ga zneverijo svojim voditeljem in tudi narodu. Res, v kritični dobi živimo, ki bi lahko odločevala o naši narodni bodočnosti. Na noge, na noge, pokažimo Gradcu... hrbet!

In kaj pa potem!? Naš kmet hoče in mora biti kakor so kmetje drugih dežel — gospodarski organiziran. On hoče in mora imeti doma, v svoji fari, in če možno, celo v svoji vasi, prav pri rokah svojo posojilnico in zadrugo, da dobi v sili hitro in brez posebnih stroškov denar na osebni kredit, svoj prihranjen denar doma nalaga, svoje gospodarske potrebe naročuje in pridelke v denar spravlja. Kam se naj obr-

nemo? V Celji imamo »Zvezo slovenskih posojilnic!« Ona bi se naj reorganizirala; a vse kaže, da hoče ostati, kar je, namreč zveza vseh velikih slovenskih posojilnic po sistemu Schultze-Delitsch! Dobro, tudi kot taka je potrebna; le da se bo s časom morala na vsak način prilagoditi — oziroma postati člen celotne naše gospodarske organizacije.

Njenim članicam, našim posojilnicam po mestih in trgih, mora pripasti hipotekarni kredit, saj se bomo vendar enkrat rešili nemških šparkas itd. Našim malim posojilnicam in zadrugam bo pa treba iti v Ljubljano. Pristopiti bodo morale h »Gospodarski Zvezi« — koja je ravno v zadnjem času c. kr. poljedelsko ministerstvo nekako pripoznalo za sredotočje vse slovenske gospodarske organizacije.

A »Gospodarska zveza« mora biti res samo gospodarska, ker politika in gospodarstvo ne moreta hoditi roko v roki; ona se mora rešiti konzumov, mora imeti denarno centralo, kar je tudi obljubila. Kar so naše posojilnice najbolj pogrešale, denarno centralo, ta nedostatek bo z novim letom odpravljen, denarna centrala »Gospodarske zveze« prične svoje delovanje. In nam se zdi umestno, da se tudi celjska »Zveza slovenskih posojilnic« oziroma njene članice poslužujejo te denarne centrale.

Naprej toraj po potu gospodarske organizacije, vzdramite se slovenske fare, občine, osnujte si prepotrebno posojilnico, zadrugo, ki pa naj postane član »Gospodarske zveze« v Ljubljani — ona Vam pri snovanju po-

Listek.

Kože brez števila.

Ako bi kdo stavil uganko ter vprašal, kaj je to: je grizeče in ima sedem kož, bi odgovoril prvi ravnodušno: »Aha, jaz znam! To je »luk« s svojimi sedmimi kožami; a drugi bi hitro rekel, da je to botra Bengesina s svojimi sedmimi krili. A jaz vam pravim, da je to Jakec Novak s svojimi sedmimi hlačicami, kakor se je o tem prepričal njegov nekdanji gospod učitelj.

Ko je še Jakob Novak, katerega baš tako smešen kakor resničen životopis podajamo tukaj, hodil v šolo v Prelogu, kjer je še po stari navadi kazala gospa palica svoje gospodarstvo in še takorekoč kraljevala v šoli, razburil se je ta dobrasrčni deček nekoč prav zelo. A to se je zgodilo tako-le:

Jakec si je izrezal s pomočjo svojega nožiča z velikim trudom iz gabrovega lesa lepo, novo kolesce, katero bi mu naj gnala voda. Gredla tega mlinkega kolesa je s strtim steklom ostrugal tako gladko, da bi se ne moglo niti dete zaskaliti s svojimi rahločutnimi ročicami, ako bi jih prišlo. Na štirih vitlih, katera so bila nasajena v gredlu, je na koncu vsakega pribil jedno lopatico. Po-

tem je postavil mlin v potok in v vodi se je kolesce vrtelo tako hitro, da ni bilo skoro mogoče slediti lopaticam; a Jakčeve modre oči so se svetile kakor vedro nebo poletnega dne in z ročicami je, ves zadovoljen s svojim umotvorom, ploskal nehote od veselja.

Ah, detinsko veselje, katero veselje ti je jednako na zemlji!

Ali, ah, tudi detinsko nebo ima svoje oblake.

Ko je Jakec takorekoč plaval v veselju, približal se mu je sem čez travnik dolgi Feliks, jedini in zato priljubljeni sinko domačega, visokospoštovanega župana. Roke je držal prekrižane na hrbtu, glavo je nosil visoko — saj je bil županov sin — ter si je žvižgal s svojimi šilastimi ustnicami »ere csu csu csu« tako fino, kakor najmanjša plavoglava seničica, in kakor da bi bil on najbolj v žvižganju izurjen županov sin med vsemi sinovi županov onega okraja. Da, da, Feliks jih je imel, kakor se pravi, debelo za ušesi!

In sedaj je stal poleg siromašnega, vendar popolnoma zadovoljnega Jakca; žvižgal je naprej ter mirno gledal, kako se kolesce vrti v žuborečem potočku. Naenkrat pa pravi brez vsakega uzroka:

»Kaj ti, prosjaški Jakec, ti si ta les, iz katerega si izrezal to kolo, ukradel v gozdu

mojega očeta, in zato bom jaz sedaj zaplenil to kolesce, kakor moj oče zapleni kravo, ako jo najde v škodi.«

To izreče, pograbi mlin in zbeži s svojimi dolgimi nogami preko travnika. A Jakec, otrok siromašne vdovice, gleda v prvem trenotku ves prestrašen z odprtimi ustmi za tolovajem svoje sreče, kakor da se mu je prikazal kak duh in zopet izginil nenadoma.

Prosjaškega Jakca ga je imenoval, njega, ki še ni beračil nikdar. Vzel je k večjemu za »Bog povrni« kak dobrovoljni dar, kajti bil je siromak.

Imenoval ga je tatu, a vendar je občinski gozd bil last vseh občanov. Vsak si je smel pobrati po tleh ležeče suhe svrži, in iz takega lesa je bil izdelan tudi njegov mlinec.

Ti sam si tat, ničvredni Feliks! Ne zaradi kolesa, ker tako ali še mnogo lepše bi si lahko izrezal zopet sam in bi je bil tudi podaril Feliksu, ki ne zna sam nič napraviti! Ali Feliksova surovost in to, da ga je oropal tako zlobno nedolžnega veselja, to ga je jako bolelo in peklo v srcu.

Njegova lica so gorela od srditosti, brala se mu je razburjenost na obrazu in tja pod lase mu je gomazelo nekaj tako, da je nehote pričel bežati s svojimi kratkimi nožicami za tolovajem svoje sreče, da ga vjame in mu vzame kolesce.

 Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!

maga — in ni je potem sile na svetu, ki bi nas zadržavala na potu do blagostanja in — proč od Gradca. . . . ski.

Državni proračun za l. 1903 in Spodnji Štajer.

V naslednjih vrstah podamo čitateljem »Slov. Gospodarja« svote, katere se imajo na državne stroške uporabiti za Sloven. Štajer.

1. Za popravo ceste iz Ljubnega v Solčavo 10.000 K. Poprava te ceste bo stala 108.000 K. Dežela, gornjegrajski okraj, občini Ljubno in Luče plačajo skupaj 60% (64.000 K), država prevzame 43.200 K ter plača za l. 1903 prvi del 10.000 K.

2. Za stavbo novega mostu čez Savo in Krko pod Brežicami prvi del 20.000 K. Stroški tega mostu so proračunjeni na 448.000 K. Država prevzame 100.000 K in plača prvi del l. 1903 z 20.000 K. Dežela, brežiški okraj in brežiško mesto plačajo po 100.000 K. Kdo bo pokrtil primanjkljaj z 48.000 K, še ni določeno.

3. Prispevek k stavbi novega mostu med Vuhredom in Marnbergom drugi del 10.000 K. Stavba tega mostu prek Drave stane 84.000 K, država plača 23.500 K, za l. 1902 je plačala že 10.000 K. Dežela prispeva 20.000 K, ostali znesek naj plačajo sosedne občine.

4. Za popravo Save pod Brežicami do hrvatske meje 35.000 K.

5. Za uravnavo Savinje pri Celju prvi del 17.600 K. Uravnava Savinje pri Celju bo stala 220.000 K, država prevzame znesek z 88.000 K. V petih letih se ima to delo izvršiti.

6. Poprava reke Save ob pritoku Sotle 7.500 K. Predno se more Sotlska struga uravnati, treba je popraviti strugo Save, kjer se v njo steka Sotla. Stroški za uravnavo Sotle so proračunjeni na 1.400.000 K, država prevzame polovico z 700.000 K ter plača za napravo načrtov za l. 1903 7.500 K.

7. Za uravnavo Mure od Gradca do štajersko-ogrske meje osmi del 90.000 K.

8. Za uravnavo Drave od Maribora do Središča deveti del 50.000 K.

Vsi državni stroški za popravo cest po vseh kronovinah znašajo 12.167.146 K. Stroški za popravo rek 2.656.767 K.

9. Nemška gimnazija v Celju stane 74.460 K, slovensko-nemški razredi 34.760 K.

10. Gimnazija v Mariboru 95.214 K.

11. Državna podpora za deželno gimnazijo v Ptuj 7.000 K.

12. Stavba poslopja za nemško gimnazijo v Celju 10.000 K prvi del.

13. Stavba poslopja za slovensko-nem. paralelke pri Celju 10.000 K prvi del.

Državni stroški za vse gimnazije na Štajerskem 589.780 K. — Državni stroški za vse avstrijske gimnazije 15.069.074 K.

14. Realke v Mariboru stane na leto 70.993 K, vse državne realke na Štajerskem 177.800 K, vse državne realke v Avstriji 6.064.240 K.

15. Stroški za vse obrtne šole v Avstriji 8.678.824 K (državna obrtna šola v Gradcu stane 190.380 K in strokovna šola za obdelovanje lesa in železja v Bruku na Muri 29.034 K).

16. Trgovinske šole 528.150 K.

17. Šole za babice 138.672 K.

18. Šole za orijentalne jezike 12.874 K.

19. Mornarske šole: v Trstu 133.570 K, v Malem Lošinj 39.100 K, v Kotaru 44.583 K, v Dubrovniku 47.416 K.

20. Učiteljske v Avstriji 5.608.612 K, (učiteljske v Gradcu za učitelje 51.558 K, učiteljske v Mariboru 72.369 K, učiteljske za učiteljice v Gradcu 46.058 K).

21. Stroški za visoke šole 15.507.021 K, (vseučilišče v Gradcu 1.251.460 K).

Državni zbor.

Dunaj, 26. novembra 1902.

Gostilničarji.

Cela sreda — 26. november — je veljala gostilničarjem. Imeli so pretekli teden oštirji iz vseh avstrijskih kronovin na Dunaju svoj shod, kjer so se pritoževali radi raznih nedostatkov, ki obtežujejo njihovo obrt. Zahtevali so med drugim, da sme izvrševati le tisti gostilničarsko obrt, ki je za to prestal posebno skušnjo: da se vino, pivo in žganje v zapečatenih steklenicah ne sme prodajati drugod, ampak samo le po gostilnah itd. Te pritožbe gostilničarjev so pobrali poslanci: Mladoček Holanski, Vse-nemec dr. Eisenkolb in katoliški Čeh dr. Stojan ter vložili tri nujne predloge, s katerimi se je pečala zbornica pretečeno sredo, dne 26. novembra. Pri tej priložnosti so se pritoževali razni poslanci, da se dovoli gostilničarska obrt pogostoma brez vsake potrebe, da je na škodo oštirjem, da se od njih ne zahteva preskušnja: da bi se v tej zadevi moralo drugače postopati na kmetih, kakor po mestih itd. Trgovinski minister baron Call je obljubil, da se bo na te pritožbe jemal ozir, kadar pride v razpravo predložena postava zoper pijančevanje. Slednjič se je sprejel predlog dr. Weisskirchnerja, da naj obrtni odsek te tri predloge preiskuje in v štirih tednih zbornici poroča.

Nejasne razmere.

Nekaj dni sem so nemški poslanci iz Češkega imeli svoja posvetovanja, kaj se naj Čehom ponudi, da zamore državni zbor redno delovati. Kajti zdaj so zavrlji Čehi z blizu do 70 nujnimi predlogi kolesa zbornici, da se ne more izkupati iz blata, v katerem tiči. Trdijo, da presvitli vladar sam zahteva, da se mora napraviti kmalu red in mir. Nemci se posvetujejo; a do današnjega dne, torek 2. decembra, še niso prišli do nikakega sklepa. K tem nemškim posvetovanjem pa niso prišli Vsenemci. Če pa ti ne privolijo, vsi sklepi drugih nemških strank nič ne izdajo. Položaj je torej še zdaj nejasen.

Hranilne knjižice.

Dne 26. februarja 1898 je ukazala vlada, da posojilnice in hranilnice ne smejo brez vladnega dovoljenja izplačevati denarja, vloženega pod tujim imenom. Mnogotere osebe nočejo vložiti svojih novcev pod svojim lastnim imenom, temveč pod tujim ali tudi izmišljenim naslovom. Poprej so smeli denarni zavodi brez ovire izplačevati denar, vložen na hranilne knjižice bodisi vložen pod tem ali onim imenom. Ta vladni ukaz dela mnogoterim posojilnicam, zlasti na Češkem, velike težave. Mladočeški poslanec dr. Friedler je vložil torej nujni predlog, v katerem zahteva od vlade, da prekliče ta svoj ukaz. Po dolgi obravnavi se je 27. novembra ta predlog tudi sprejel.

Uradniške kavcije se bodo opravile.

Tisti uradniki, ki imajo opraviti z denarjem, morajo ob nastopu svoje službe položiti primerno kavcijo ali varščino v denarju ali v denarni vrednosti. Enako se morajo zavezati njihove soproge, da poplačajo slučajno oškodbo, katero bi zakrivali njihovi možje. Ker pa te kavcije ne dosejajo svojega namena, predlaga vlada, naj se v prihodnje opuste; vložene pa izplačajo v 3 letih. Vlada namreč trdi, da te varščine niso v nikaki razmeri z državnim denarjem, ki ga upravljajo uradniki. Te državne denarne svote so neprimerno visoke. Na dalje pravi vlada, da mora itak vsak uradnik jamčiti s celim svojim premoženjem za slučajne oškodbe. V zadnjih 10 letih bi bili morali uradniki povrniti državi 1.625.804 K, torej povprek 163.000 K na leto. Iz njihovih varščin se je pa pokrilo le 23.828 K, iz drugega premoženja 17.000 K, blizu 122.000 K pa se sploh ni povrnilo, temveč jih je trpela država. Ker se uradniki pri nastopu svoje službe tudi navadno hudo zadolžijo, da zberejo zahtevano varščino, predlaga vlada, naj se te »zastave« opustijo.

A ne bil bi ga dobil, ko bi Feliks, ki se je zanašal na svoje dolge noge in na njih hitrost, ne postal malo prevzet.

Obračal se je vedno nazaj proti Jakcu, vzdignil z desno roko kolesce, a z levo mu kazal dolgi nos in zopet je storil malo korakov, obrnjen nazaj kakor rak, kadar gre spat v luknjo. V tem je nenadoma stopil na ravnokar izrovani krtinovec in — cop — tu je ležal na hrbtu, kakor je bil dolg in širok, a Jakec na njem, in nesreča je bila gotova.

Kolesce se je razletelo na sto koscev, in mala dva neprijatelja, ki sta se leže držala čvrsto navskriž, spoprimeta se z vso srditostjo. Jakec začuti med zobmi nekaj mehkega, vgrizne čvrsto, a nesreča . . . Feliks zakriči nato tako strašno, da Jakca zazebe nekam tja do duše in tedaj — je bilo borbe konec.

Jakec stoji ves trd na mestu kakor oni, ki je obsojen na smrt in čaka, kedaj ga popeljejo na vislice. Napravil bi Feliksu raje dvanajst takih mlinov, ako bi le mogel učiniti, da bi ne bil storjen njegov zločin. A Feliks je tulil in držal svoj ponesrečeni nos s krvavimi rokami in kričal, da bode povedal vse gospodu učitelju in končno je odšel tuleč domov.

Siromašni Jakec je ugriznil županovega Feliksa globoko v nos in je sedaj znal tudi dobro, kaj se bode izcimilo iz tega, namreč, da bo trpel nekdo, ki je pri celi stvari popolnoma nedolžen.

Splazil se je za hišo svoje matere, prijel se z rokama za glavo in mislil sem in mislil tja, kako bi sedaj napravil, da bi onega nedolžnega ali bolje rečeno, ono nedolžno zamogel obvarovati pred predstoječo sodbo.

Ko se je začelo mračiti, vidimo ga iti od jednega do drugega svojih najzvestejših tovarišev — nabira si hlačice, a ko jih ima sedem po številu na kupu, leže z nekoliko olajšanim srcem v posteljo in zaspi nekako malo boljše volje.

A drugi dan ga je njegova nekoliko kratkovidna mamica gledala z veseljem in mrmrala sama s seboj: »Ah, kako postaja moj Jakec tolst, da koraka komaj od debelosti!«

V šoli pa je že Feliks sedel z zavezanim nosom, tako, da bi človek mislil, da si je iz šale prilepil škronicelj v sredino obraza ter je pomežikaval s svojimi malimi, črnimi očmi tako zlobno, da je Jakec mogel sklepati iz tega, koliko . . . bode bila kmalu ura.

Ko je bil dokončan pouk, in so otroci odmolili navadno molitev, moral je Jakec še malo ostati v šoli, ker so imeli gospod

učitelj še nekaj važnega z njim pogovoriti in sicer med štirimi očmi.

A ta pogovor je bil izvanredno kratek in prej primeren za gluhonemega, kakor za onega, ki zna govoriti. Gospod učitelj so izbirali samo nekoliko časa med svojimi mnogobrojnimi palicami, švigali potem z najdaljšo in najtežjo po zraku, z očmi namignili in rekli: »Hlače dol!«

A joj! — Na to niti Jakec mislil ni, da se on, ki je itak na slabšem v današnjem prepiru, ne bode smel braniti s svojim sklepom. — Svet je jako nepravilen! — Tudi se ni smel obotavljati, ker gospod učitelj niso trpeli v takih stvareh nikakega prigovarjanja. Zato stopi Jakec naprej in spusti prvi omot dolnega svojega telesa na tla.

»Ah, kaj pa vidim?« pravijo gospod učitelj začudeno, »ti si fin gospodič, ki se v sredini leta oblačiš tako toplo! Hitro tudi s tem dol, nimamo časa!«

Nato pade drugi omot, a Jakec je bil še vedno zavarovan proti krutosti palice. Na ustnicah gospoda učitelja pa se je pokazalo neko smehljanje, ki se je spremenilo v glasen smeh, ko je Jakec zopet pustil pastil jeden omot, a pri tem še ostal vedno oblečen.

»No, koliko kož pa imaš vendar, ti malo tepče?« vprašajo ga gospod učitelj, a Jakec odgovori ravnodušno in iskreno:

Terminska kupčija z žitom na borzi.

Ta zadeva je našim bralcem znana. Česar so se mnogoteri poslanci bali, se je zgodilo. Komisija gospodske zbornice, kateri se je izročil sklep poslanske zbornice v pretres, je ta sklep zavrgla. Brez dvoma ga zavrže tudi gospodska zbornica. Potem pride prvotni sklep gospodske zbornice zopet nazaj v poslansko zbornico. Skoraj gotovo se bo poslanska zbornica morala udati in sprejeti to, kar je že enkrat sklenila gospodska zbornica, namreč: Vladi se izroči pravica, da prepove špekulativno kupčijo z žitom na borzi, naj se začne ta kupčija v kateri koli obliki. Sicer je pa zbornica dunajske žitne borze 29. novembra sklenila, da od 1. maja 1903 preneha takšna kupčija.

Postava proti prodajalcem po hišah.

Kdo ne pozna kupčije od hiše do hiše? Prodaja se razno blago: robei, gumbe, milo, glavniki itd., rešeti in druga suha roba. So kraji po Kranjskem, Goriškem in Južnem Tirolskem, kjer ljudje svoje družine prerediti samo z dobičkom od te prodaje. Trgovci ne gledajo radi te trgovine po hišah; to je očitno. Na drugi strani je pa tudi resnično, da se mnogokrat od teh barantačev kupi slabo blago; da žene, hlapci in dekle kupijo marsikaj, kar je nepotrebno in bi ne kupili, ako bi se jim k temu ne ponujala prilika. Zbornica je dne 2. decembra sprejela nujni predlog dr. Plačeka, da se takoj začne obravnava o tem postavnem načrtu, katerega je že davno sklenil obrtni odsek. Postava se vtegne končno sprejeti v tem smislu, da prebivalci onih krajev, ki ne morejo drugače živeti, kakor o tem prodajanju, bodo smeli se s tem baviti tudi v bodoče. Občine pa bodo dobile pravico, da bodo smele prepovedati tako prodajanje, če se njim dozdeva nepotrebno ali za nje škodljivo.

„Slovanska zveza“.

Naši kmetje občutijo jako hudo ostrosti zdajšnjega vojaškega zakona. Vojaške postave po drugih državah niso tako ostre, kakor v Avstriji. »Slovanska zveza« (Slovenci, Hrvati, Rusini in katoli. Čehi) se je posvetovala o olajšavah, katere naj se podelijo kmetom in obrtnikom v vojaških zadevah. Tozadevni predlog se bo vložil v kratkem v poslanski zbornici.

»Sedem, gospod učitelj, a s svojo priraščeno osem; ali Feliks... on jih ima mnogo manj.«

»A ha«, pravijo gospod učitelj, »ti hočeš reči, da bi pri njem prišel poprej do dna? — No dobro, pripoveduj mi, kako je bilo včeraj s tem tvojim mlinom in Feliksovim nosom; bomo videli, morebiti se ti ne bode treba slačiti do kraja.«

In sedaj je Jakec povedal vse, kar mu je Feliks storil in kako ni on kriv, da mu je njegov nos slučajno prišel med zobe. Ta odkritosrčen govor je gospoda učitelja prepričal popolnoma, da je Jakec nedolžen in Feliks, ki je imel manj kož, moral se je sedaj pripraviti na nekaj.

Pri vsakem prepiru se morata torej zaslizati obe stranki, a ne samo jedna, ako hoče biti sodba pravična, kakor to vidimo pri prepiru med Feliksom in Jakcem.

Smešničar.

Naravoslovno. Neko šolo je obiskal šolski nadzornik ter vprašal nekega dečka: »No Mihec, ali mi veš povedati, kako velik je osel?« Mihec: »Tako velik, kakor...« (obtiči jeclaje). Šolski nadzornik: »Le povej, saj menda veš!« Mihec: »Tako velik, kakor — jaz!« Šolski nadzornik: »Kaj? Kako prideš do tega odgovora?« Mihec: »Saj pravi gospod učitelj vedno, da ni večjega osla, kakor sem jaz.«

Dopisi.

Iz Ptuja. (P r e m e m b e.) Po smrti dr. Miheliča potrebovali so Ptujčani, pred vsem župan pek Ornik, še drugega nemškega ali nemčurskega odvetnika. To pa gotovo zaradi tega, da bi dr. Fihtenau ne bilo strah, ali da bi ta preveč denarja ne zaslužil pri mestni hranilnici, pri »voršusu«, pri trgovcih itd. Našli so ga v imenitnem Celju, g. dr. Ambrositscha, kateri je bil sprva »rechts-anwalt«, pozneje pa »advokat« — po napisu na deski. Da je pristen Nemec, kakor Ornik, Sadnik, Kolenc in dr., to kaže že pisava njegovega imena! Pri nas si namreč nekateri domišljujejo, da je mogoče izlezti iz slovenske kože vsaki čas, da je rojen Slovenec že Nemec, če piše svoje ime z nemškimi črkami, ali po nemškem pravopisu! To pa danes še ni dovolj. Pravi Nemec mora biti dandanes tudi luteranske ali protestantske vere. To je bil dr. Ambrožič. Vsled tega je bil kaj priljubljen! Mestna hranilnica mu je segla pod pazduhe, »Štajerc« ga je priporočal, po gostilnah, prodajalnicah in uradih so mu bili povsodi naklonjeni. In sedaj vendar odhaja! Iz Ptuja preseli se celo v slovensko Ljubljano! Ali so mu Nemci in nemčurji dali premalo zaslužiti? Ali beseda »rechtsanwalt« na deski, nemški trak na verižici ure, njegavo luteranstvo in ono nekaterih njegovih pisarjev ni privabilo dovolj strank?

Ali se je gospod doktor res že skregal z županom Ornikom, kakor pripoveduje g. Kalhberg? Tudi to bi bilo mogoče! Ker so svoje dni notarja Filafero-ta odstranili iz ravnateljstva mestne hranilnice, ker se Orniku ni hotel vklanяти, se je morebiti tudi dr. Ambrožič zbal, da zgubi zastopstvo hranilnice! »Štajerc« pa bode posebno žalosten, da zgubi zvestega prijatelja, da mlademu protestantu v Ptuj ni mogel tako dobro postlati, da bi ga ne mikalo v slovensko Ljubljano iz nemčurskega Ptuja proč! Mi pravimo: Srečno pot!

Sv. Martin ob Paki. Končali smo občinske volitve, katere so bile zelo živahne. Prejšnji župan, g. Martin Pirtošek, je vsled podlih napadov nasprotne stranke odklonil izvolitev za župana. Nato je bil izvoljen g. Ivan Klančnik, vrl mož, ki se popolnoma zaveda svojih dolžnostij kot katoličan in Slovenec. Vsi shodi, vse laži, nizkotni napadi, grožnje in prošnje nasprotnikov niso torej nič pomagale. Zaradi lažij in nesramnih napadov so bili nekateri že obsojeni, drugi pa še pridejo na vrsto.

Nasprotniki so baje imeli pripravljeno godbo in pa »pünfer« smodnik, da bi streljali, ako bi prodrli s svojim županom. Sedaj si pa godejo doma za pečjo, smodnik bodo pa prihranili za prihodnje občinske volitve.

Nerazumljivo nam je bilo pred vsem obnašanje slovenskega advokata dr. Majer-ja, kateri se je na strani nemškega barona »hrabro« bojeval zoper zavedne slovenske kmete. Ta čin je popolnoma po receptu kranjskih liberalcev: zoper zavedne katoliško-narodne kmete se je treba poslužiti tudi Nemcev in renegatov, ako sami niso dovolj močni.

Dr. Majer-ja ne bomo sodili mi, obsojilo ga je že njegovo dejanje. Svetujemo mu pa, da se da drugokrat voliti v deželni zbor od nemških baronov, Slovence pa naj pusti v miru. Na pravem mestu so bile besede zavednega kmeta: »Ta gospod je že večkrat povdarjal, da moramo biti zavedni Slovenci, tukaj pa pomaga nemškemu baronu potisniti nas v kot. Moja »oferca« je bolj zavedna Slovenka, nego gospod dohtar.« Gosp. dr. Majer! Ni res, da je bridko slišati tako pikro resnico iz ust priprostega slovenskega kmeta?

Dobrna pri Celju. V štev. 91. »Domovine« opozarja gospod dopisnik iz Dobrne »voditelje Bralnega društva«, da so se »nemskutarji« — ta izraz rabi gospod dopisnik —

»lotili tudi društva«. V društvenih pravilih se nahaja § 8, ki pravi: »Društvo vodi odbor od društvenikov voljen...« Po vsej pravici smatra se torej podpisani odbor »voditeljem Bralnega društva«, ki ima pravico in dolžnost zastopati in »braniti« društvo, ako je treba. Podpisani odbor dovoljuje si torej na odstavek omenjenega dopisa, kjer se govori o društvu, odgovoriti sledeče: Odboru »Braln. društva« je dobro znano, da ima društvo obilo nasprotnikov, vendar je odbor mnenja, da so dotični nasprotniki duševno na tako nizki stopinji, da ne morejo žaliti društva, zakaj društvo stoji tako visoko, da mu vsi jeziki nasprotnikov ne segajo niti do podplatov, zato se mu ni zdelo vredno odgovarjati na neslana izzivanja.

Društvo je nadalje nepolitično, in zato ni njegov namen segati kot tako v političen boj med obema strankama na Dobrni. Društvo ima pred seboj razločno začrtan cilj v § 2. svojih pravil, namreč: »a) pospeševati vsestransko omiko in društveno življenje s čitanjem poštenih krščanskih časopisov in knjig; b) razveseljevanje v besedah, igrah, petju ter v znanstvenem razlaganju in predavanju.« In ta svoj cilj skuša doseči po svojih močeh, po tem potu stopa naprej ne meneč se za raznovrstna podtikanja in neslana natolcevanja »prijateljev« in »neprijateljev«. Za drugo se ne briga. V svesti si svojega višjega stališča, prezira društvo z veliko hladnokrvnostjo »preklinjanje hripavih srak«, prepričano, da bi moralo nehati biti »Bralno društvo« za Dobrno, ko bi ga hvalili njegovi nasprotniki.

Nadalje je podpisani odbor mnenja, da ima vsaka dobra stvar svoje nasprotnike, da je torej popolnoma naravno, da jih ima tudi »Bralno društvo«. Čim več jih je takih nasprotnikov, tem večja čast za društvo, zakaj iz tega lahko vidi, da je na pravem potu, in ravno to bo navduševalo odbor, da podvoji svoje moči v dosego svojega namena.

Nikdo pa naj ne misli, da se društvo, oziroma odbor koga ali česa boji. Ne! Društvo je prestalo v novejših časih hude boje, kateri so ga pa očistili, kateri so ga okrepili, in hvaležno je celó svojim nasprotnikom, zakaj ravno te borbe so mu pomagale na kvišku, in če Bog dâ in sreča junčka, na tej višini hoče ostati in iz te višine bo s pomilovanjem gledalo na različen »drobiž«, ki se zaletuje vanj, kakor razkačen kostrun v trden zid.

Odbor torej v vsej ljubezni opozarja nasprotnike društva, naj ne mahajo po zraku, društva namreč ne bodo zadeli. Ako bi se pa zgodilo, da bi kedo segel predaleč, našlo bo društvo sredstva, da zapre sapo dotičnim junakom. Do sedaj se je pa rabila v boju proti društvu še vedno le uganka 73 »Zimskih večerov«, ki pravi: Pes rjavček, nikdar len, — laja skozi plot koščen.

To naj zadostuje za danes s pripombo, da je odbor hvaležen gospodu dopisniku za pohvalne besede. Odbor si dovoljuje omeniti samo to, da bi si nikdar in nikakor ne dal »brisati prahu s svojih škornjev« od »nasprotnikov«, zakaj, kakor pravi gospod dopisnik jih »nasprotniki poplavlajo z blatom«. Škoda se pa zdi odboru škornjev, da bi postali »blatni«.

Odbor »Bralnega društva« na Dobrni.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Častnim občanom je imenovala občina Sv. Marko blizu Ptuja veleč. g. Janeza Možina, nadučitelja v pokoju, za njegovo plodorno delovanje na markovski šoli skozi 32 let.

Promocija. Na graškem vseučilišču je bil dne 28. m. m. promoviran doktorjem prava g. Vekoslav Kukovec, pravni praktikant pri dež. sodniji.

Imenovanje. Poštni oficijal gosp. M. Vrbnjak je imenovan poštnim koncipistom v Gradcu.

Potovalnim učiteljem za Štajersko so oddeljeni sledeči okraji: 1. C. kr. vinogradniškemu nadzorniku g. Francu Matjašič in g. Jožefu Zabavnik sodn. okraji Rogatec, Šmarje pri Jelšah, Konjice, Slov. Bistrica in Maribor desni breg Drave; 2. deželnemu sadjerejskemu in vinorejskemu komisarju Antonu Stiegler v Gradcu sodnijski okraji Lipnica, Cmurek, Radgona, Arvež, Wildon in Maribor levi breg Drave; 3. deželnemu vinogradniškemu pristavu Antonu Puklavec v Gradcu sodnijski okraji Ormož, Ljutomer, Gornja Radgona in Sv. Lenart v Slov. gor.; 4. deželnemu vinogradniškemu pristavu Ivanu Belé v Mariboru sodnijski okraj Brežice, Sevnica, Kozje, Celje, Laško, Gornjigrad, Vransko in Šoštanj; 5. deželnemu potovalnemu učitelju za sadjerejo Kolomanu Grössbauer sodnijski okraji Kirchdorf, Gleisdorf, Feldbach, Fehring, Fürstenfeld, Hartberg, Pöllau, Weiz, Gradec, Voitsberg, Stainz, Nemški Lonč in Eibiswald; 6. vinogradniškemu inštruktorju Jožefu Zupanc v Ptuji sodnijski okraj Ptuj. V zadevi brezobrestnih posojil se lahko obračajo posestniki vinogradov tudi na te gospode.

Nov odvetnik v Mariboru. Nemški listi pišejo, da se bo preselil odvetnik dr. Franc Pikl iz Marenberga v Maribor.

Iz šole. Imenovana je za učiteljico na Gornji Ponikvi gospica Anica Hrovatin, doslej pri Sv. Petru nad Laškim. Šola pri Mali Nedelji se razširi iz tri razrednice v petrazrednico, šola v Dobrovecih pri Mariboru iz eno v dvorazrednico.

Miklavž v Mariboru. Miklavžev večer priredi bralno in pevsko društvo »Maribor« v nedeljo, dne 7. t. m. Začetek je ob 1/2 8. uri zvečer. Na vsporedu je gluma v jednom dejanju: »Štampilhar mlajši«; letos tretjekrat na občno zahtevanje: »Žabja kantata«, komičen prizor s petjem, ki je dosegel lansko leto velikanski uspeh; slednjič nastopi »Miklavž« z angelji, za njim pridejo parkeljini in druge pošasti. Potem bode Miklavž razdelil doposlana darila, ki se naj blagovolijo oddati v nedeljo dopoldne pri slugi, popoldne od 2—3 in zvečer od 6—1/2 8 pa pri blagajni. Upamo, da pridejo vsi Slovenci iz Maribora in iz okolice gledat »Miklavža«, kaj je prinesel našim slovenskim otrokom in ga poslušat, za katere je namenil letos šibo.

Vlak je povozil v soboto večer pri železničnem prehodu blizu hotela »Allwies« pri Mariboru nekega nepoznanega moža. Truplo so našli še le v nedeljo zjutraj ter ga prepeljali v mariborsko bolnišnico. Glava ponesrečenca je popolnoma zmečkana. Kakor smo izvedeli, je ponesrečencu Ferdinand Muhič ime.

Zavoljo beračenja so zaprli v Mariboru 32letnega brezposelnega Janeza Paulin iz Grgar, okraj Gorica.

Novi tisočaki (tisoč kron) izidejo 2. januarja 1903 ter bo promet starih tisočakov (tisoč goldinarjev) za naprej ustavljen.

Socijalno vprašanje, knjiga, katero je spisal dr. Pavlica, stane 60 vin. Vsi, katerim se je ta knjiga poslala, naj pošljejo znesek upravnistvu »Prim. Lista« v Gorici.

Zborovanje občinskih tajnikov. V Žalcu v gostilni g. Hausenbichler se priredi v nedeljo, dne 7. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne shod občinskih tajnikov. Na dnevnem redu je organizacija, pridobitev gmotnejših razmer v bodočnosti in ustanova lastnega društva, ko bi zagovarjalo in zastopalo njih koristi. Po zborovanju bode skupen obed in kuvert brez pijače stane 1 K 50 v. Vsa naznanila so nasloviti na g. Ivana Kač v Žalcu.

Ogenj. V sredo, 26. m. m., ob 5. uri popoldne je začelo goreti na podstrešju hiše posestnika Bl. Pešlerla v Veliki Nedelji. Ker

je hiša, kakor tudi dotikajoče gospodarsko poslopje, s slamo krita, sta obe poslopji z živilom, obleko in gospodarskim orodjem zgoreli. Škode trpi posestnik okoli 800 kron, zavarovan je pa samo za 200 kron. Vzrok požara ni znan. — V Štoreh pri Celju je začelo goreti v podstrešni sobi posestnika Ivana Tekavca, v kateri so stanovali posli. Vžgalo se je bržkone na ta način, da se je raztrosil iz peči goreč pepel. K sreči so ogenj vsled velikega dima kmalu zapazili ter pogasili, predno se je bolj razširil. Posestniku se bode škoda, ki jo ima, povrnila, ker je zavarovan, posli pa, katerim je zgorela obleka, ne dobijo nič povrnjeno.

Pripljavljeno truplo. Dne 20. m. m. so našli v Dravi pri Verštji možko truplo. Na kak način je dotični umrl, se ne ve.

Novo okrajno glavarstvo se ustanovi s januarjem 1903 v Mürzzuschlagu.

Zaprl so Petra Krušmana, hlapca v Podložah, ker je svojega gospodarja Martina Šramel tako natepel, da so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico.

Ljutomerske novice. Poroča se nam z dne 2. t. m.: »Štajerčev« dopisnik Mavrin udaril je danes dr. Grossmanna na glavnem trgu v Ljutomeru dvakrat s pasjim bičem, ki se nahaja zdaj v posesti dr. Grossmanna. Čegava last je ta bič, se ni zvedelo. — V Ljutomeru je umrl gosp. Bogomir Fekonja, narodni krojač, brat znanega akad. slikarja Romana Fekonja, ki živi sedaj v Ameriki. Pokojni je bil vrli narodnjak. Svetila mu večna luč!

V smrtni nevarnosti. Zvečer 29. nov. se je igrala 4letna hčerkica oskrbnika grajščine Bizelj v sobi ter si je pri tem vžgala obleko pri sveči. K sreči je otrok bežal v spalno sobo k starišem, ki so jokajočemu otroku ugasili gorečo obleko. Obleka je otroku skoro popolnoma zgorela. Največja sreča pri tem je, da je otrok klical na pomoč ter bežal k starišem, ki so mogli ogenj kmalu pogasiti.

Morilci gostilničarja Wolfa. Kakor smo svoječasno poročali, so umorili trije vojaki v Pragi gostilničarja Wolfa. Obsojeni so bili: Čučko, doma od Sv. Jakoba v Slov. gor. na vešala, Wellek na 18 let in Oktavsky na 14 let težke ječe.

Ptujske novice. V Ptuj sta prišla prejšnji teden nenadoma dva uradnika preiskovalnega zavoda za živež v Gradcu ter sta začela preiskovati v mesto prineseno mleko pri mestni mitnici. V 18 slučajih sta našla mleko pomešano ter se bodo morali dotični prodajalci mleka zagovarjati pred sodnijo. — Ptujski župan Ornik je prosil občinski odbor za dopust, dokler teče njegova pravda s Kalhbergom. Občinski odbor pa mu tega dopusta ni dovolil.

Iz Slovenjgradca se poroča, da so nekemu tamošnjemu gostilničarju poginile tri svinje in štiri kokoši na zastrupljenju s fosforjem. Tudi štiri ostale svinje so kazale znamenje zastrupljenja, toda so si vendar opomogle. Kako so dobile živali strup, se ne ve.

Celjske novice. V c. kr. cinkarni je ponesrečil v ponedeljek delavec Jožef Šriber. Nalagal je na voz žlindro, ki se je vsula nanj in je dobil pri tem smrtnonevarne opekline ter mu je zlomilo desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je še isti večer umrl. Ponesrečen je bil star 52 let, oženjen in oče treh malih otrok. — Jutri priredi celjski »Sokol« Miklavžev večer. — Gimnazijski ravnatelj Proft je prepovedal dijakom obiskovate slovenske gledališke predstave, nemške pa smejo. Tako se uči mladina na nemški celjski gimnaziji enakopravnosti!

Porotne obravnave v Celju. Dne 27., 28. in 29. m. m. je stala pred porotniki družina Perechlin. Obtožena je bila zaradi hudodelstva večkratnega požiga, nevarnega pretenja in prestopka tatvine. Porotniki so obsodili sina Hermana na 8mesečno težko

ječo zavoljo javnega nasilstva in očeta Franca Perechlin na 24 ur zaradi nošnje prepovedanega orožja. Glede požara so bili oproščeni. Tereza Perechlin je bila od cele zatožbe oproščena.

Mladi roparji. Dne 14. m. m. sta napadla pri Rogatcu dva posestniška sina, 16letni Blaž Oberski in 15letni Rudolf Vidmar, staro beračico ter sta ji vzela priberačeni denar v znesku okoli 2 K. Dečka so prijeli in nju izročili sodniji.

Iz Donačkegore pri Rogatcu obiskuje letos slovensko kmetijsko šolo v Grmu na Kranjskem bivši gimnazijec Frančišek Galun. Plačuje pa za njim prostovoljno vse stroške g. dvorni svétnik in državni poslanec dr. Miroslav Ploj.

Zopet edna stopinja nemčurstva. Pišejo nam: Več pisem, dopisnic in drugih poštinih pošiljatev mi je že došlo iz Negove, večinoma s slovenskimi naslovi. Na vsakej tej poštini pošiljati še šopiri zraven nemškega poštnege pečata tamkajšnje pošte »Iswanzen« štampiljski pritisk »Negau b. Iswanzen«. To pa že to, to je moderno! Slovensko »Negova pri Ivanjih« je preveč priprosto. Ali niso bili slovenski Ivanji prej kot Iswanzen, ali ni plemič Negoj zgradil Negove in se je grad do 17. stoletja imenoval Negov in Negaw. Nemcev sploh v Negovi ni, posilinemce pa lahko vse na prste sešteješ; kako je toraj mogoče, da se tam kaj takega na poštne reči pritiska. Mislim, da bi bil dovolj samo poštini pečat oddajne pošte in pisma ne bodo zgrešila svojega namena, če bi nabiralec pisem pritiskal nemško štampiljo zraven ali ne. Ko je bila še pošta v Negovi, je imela tudi dvojezični pečat. Sedaj ga v Ivanjih nimajo. Kaj tacega ni napredek za Vas. Poglejte na svoje sosede Benedičane, Kapelčane in Št. Peterčane! Vse, vse napreduje, tudi vi ne zaostanite, temveč vzdramite se!

Vesela izpremembra. Pred kratkem sem hodil po nekih opravkih. Ker sem bil že spehan in se mi je želodec oglašal, vstopil sem, da se malo okrepečam, v neko gostilno v Podgorecih pri Sv. Lenartu. Prvi pogled, ko vstopim v hišo, mi je na steno, in kaj vidim tam? Pred letom sem bil enkrat v tej gostilni, in videl sem na tistem mestu viseti »Štajerca«. Zdaj pa, ko pogledam, vidim »Naš Dom« in »Slov. Gospodarja«. Kaj sem čutil drugo, nego neka radost me je obdala, da sem skoro pozabil na lačni želodec. Kje pa je »Štajerc«? Izginil je. Prejšnji gostilničar je umrl in z njim vred tudi »Štajerc«. Hvala Bogu, da je sedaj narodnjak z dušo in telesom posedel to gostilno, ki nam daje priložnost, da moremo kaj lepega čitati in govoriti.

Kozel za vrtnarja — tat za čuvarja. V soboto, dne 25. m. m. je izročil Mihael Rasteiger iz Slov. Bistrice na mariborskem trgu tri vreče s slanino in svinjskim mesom nekemu možu, da pazi na nje. Ko se je vrnil, ni bilo nikjer ne moža ne vreče s slanino in mesom. Rasteiger je takoj naznanil policiji, ki je tega »vrtnarja« kmalo našla. Kot tatvine sumljiv je bil prijet 35letni živinski barantač Oto Frimmel od Sv. Lenarta v Slov. gor.

Konjiški župan. Naša notica pod tem naslovom v predzadnji številki je nekoliko prehitro zagledala beli dan. Res si je 11 odbornikov izvolilo dne 15. m. m. gosp. dr. Kadivnika županom. Smola je bila, da je v zadnjem trenutku kandidat za županski stolec g. Kovač odložil odborništvo in sedaj niso imeli nobenega, da bi poznal § 36. občinskega volilnega reda za Štajersko. Siromaki brez g. Kovača niso znali voliti. Volili so prvič, g. dr. Kadivnik je dobil 4 glase, drugi pa so bili razcepljeni. Volili so drugič, gospod dr. je dobil 5 glasov s svojim vred; in tako so ga proglasili županom. Zapisnik podpišejo, pošljejo gospodu komisarju na pol. ekspozituri v Konjicah. Ta pa napravi križ čez celo

volitev in jih opomni na § 36. voliln. reda, pošlje zapisnik nazaj, češ, poglejte si vsaj postavbe, če hočete župana voliti in ne potrdi župana. Blamaža pred svetom je prvo delo novega občinskega odbora. — Druga volitev vršila se je v soboto, dne 23. m. m. Konjiški občinski očetje so šli s pobešenimi glavami k volitvi in najbrže so se vsi § 36. z glave naučili, da so vsaj toliko pravilno volili gosp. dr. Kadivnika, da bode morebiti gospod pol. komisar potrdil volitev. Večini prebivalcev, tudi nemških, ta izvolitev ni povolji, tudi onemu ne, ki se je za volitve najbolj briga, namreč mažarskemu baronu Vayu.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 16 K 20 v, rži 15 K — v, ječmena 13 K 40 v, ovska 13 K 90 v, koruze 15 K — v, prosa 15 K 40 v, ajde 18 K — v, fižola 22 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 59 v, rži 7 K — v, ječmena 7 K 25 v, koruze 7 K 25 v, ovska 6 K 95 v, fižola 14 K.

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolka 24 do 32 v, hrušek 20 do 32 v, orehov 36—40 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 58 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Sv. Marko niže Ptuj 260 K, Sv. Križ pri Ljutomeru 34 K 78 v, Škale 15 K, cerkev Sv. Alojzija v Mariboru 12 K 65 v, Frankolovo 56 K 50 v, Rogatec 11 K 72 v, Središče 22 K 40 v, Sv. Vid pri Valdeku 35 K, Sv. Vid pri Ponkvi 18 K, Žalec 50 K.

Dekan Tomaž Rožanc. Dne 28. nov. je umrl v 80. letu svoje starosti, v Mariboru pri Sv. Magdaleni veleč. g. Tomaž Rožanc, dekan, častni kanonik itd. v Mariboru. Pokojnik je bil že od leta 1871. nastavljen pri Sv. Magdaleni v Mariboru, kjer si je pridobil s svojim neutrudnim delovanjem in kremitim značajem veliko prijateljev in častilcev. To je pokazal posebno pogreb dne 30. nov., katerega se je udeležilo nebrojno število ljudstva. Duhovnikov je bilo pri pogrebu okoli 70. V prihodnji številki prinesemo o blagem pokojniku obširnejši životopis!

Razpis službe. Vsled cerkv. ukaznega lista za lavantinsko škofijo l. 1902, št. XII. je razpisana služba pisarja v kn. šk. konzistorijalni pisarni do 1. januarja 1903. Prošniki za to službo, s katero je združena letna plača 630 K, naj svojo lastnoročno pisano prošnjo, v kateri naj se tudi zabeleži dosedanje službovanje, vložijo kn. šk. lavantinskemu konzistoriju v Mariboru do 16. decembra 1902.

Šolskega svetnika č. g. Iv. Krušiča v Celju je zadela dne 29. nov. po eni strani kap. Želimo, da priljubljeni gospod kmalu zopet popolnoma ozdravi.

Duhovniške spremembe. Upraviteljem dekanije Maribor desni breg je imenovan veleč. g. kanonik Jern. Voh, upraviteljem župnije Sv. Magdalena v Mariboru čast. gosp. Peter Štefan, kaplan istotam. Prestavljen je iz Luč v Mozirje č. g. kapelan Peter Gorjup.

Društvena poročila.

Rokovnjači v Mariboru. Dne 14. t. m. se bo uprizorila v Narodnem domu mariborskem narodna igra s petjem »Rokovnjači«. Krasni prizori te igre so se gotovo vsem, ki so jil lani videli, toli omilili, da bodo letos zopet hoteli videti to predstavo, zato je pričakovati mnogobrojne udeležbe.

Slovenci v Gradcu. Društvo »Naprej« v Gradcu priredi dne 8. decem. ob 8. uri zvečer v hotelu Triest zabaven večer.

Braslovče. Dne 23. nov. je imelo bralno društvo v Braslovčah svoj občni zbor in

volitev novega odbora. Društvo je v pretečenem letu razmeram primerno prav dobro napredovalo. Pri občnem zboru bi imel govoriti slavnoznani probuditelj mladine, čast. g. Gomilšek, ki pa je bil zadržan. Občinstva se je zbralo vse polno, ker bi rado poslušalo znanega govornika. Z obžalovanjem so sprejeli vsi vest, da g. govornika ne bo. Mesto njega je govoril domači g. kapelan, katerega izvajanje so vsi z zanimanjem poslušali. Prav dobro se je obnesla igra »Novi zvon na Krčinah«, katero so uprizorili vrli mladeniči, udje bral. društva. Videlo se je, da se je zrak s svojo ulogo popolnoma ugloobil. Prav posebno vro je svojo ulogo izpeljal oče krčmar, ki je prav izborno ugajal občinstvu. Pa tudi vse druge osebe so svojo stvar storile prav dobro in precizno. Veliko veselje je povzročala postava berača Cotelja. Tako smo zopet imeli vesel večer in naša želja je, da bi se kaj takega večkrat priredilo, kakor tudi, da bi bralno društvo bolj napredovalo.

Dijaški kuhinji v Ptuj so v teku mesecev oktobra in novembra t. l. darovali p. n. dobrotniki: Dr. Jurtela, odvetnik in dež. poslanec v Ptuj 20 K, dr. Horvat, odvetnik v Ptuj 20 K, dekan in nadžupnik v pok. Mraz v Selnici 20 K, Več Bežičanov po g. Ivanu Vrabl 12 K, Menhart, župnik pri Vel. Nedelji 10 K, Zelenik, načelnik okr. zastopa v Ptuj 20 K, Fleck, inful. prošt v Ptuj 20 K, o. Lenart Vaupotič, minorit, kaplan in katehet 5 K, Lončarec in Havelka, trgovca v Ptuj 10 K, Horvat Frid., mestni kaplan in katehet 5 K, Jurca Anton, veletržec v Ptuj 20 K, — ter mesečne prispevke: Cilenšek, prof. v Ptuj 4 K, Oschgan, c. kr. notar v Ptuj 4 K, Moravec, vikar mestne fare v Ptuj 4 K, Podvinski, beueficiat v Ptuj 4 K, dr. Komljanec, prof. v Ptuj 2 K, o. Peter Žirovnik, minorit, kaplan in katehet v Ptuj 2 K, Toplak, c. kr. davkarski uradnik 1 K, Pinterič, odvetniški uradnik v Ptuj 1 K, dr. Stuhec, zdravnik 2 K. Prisrčna hvala!

Slovensko pevsko društvo v Ptuj. Ker se glavni zbor ni vršil, zaradi prekratkega časa, ob priliki pevskega koncerta, naznanja se, da se bode vršil izvanredni občni zbor »Slovenskega pevskega društva« v Ptuj v ponedeljek, 8. decembra 1902 ob 2. ozir. pri vsakem številu došlih gostov ob 3. uri popoldan v »Narodnem domu« v Ptuj po sledečem vsporedju: 1. pozdrav in nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika, blagajnika in revizorjev; 3. volitev predsednika, odbora in revizorjev; 4. eventuelna prememba pravil; 5. slučajnosti. — Zunanji gg. odborniki in člani, katerim se ni mogoče udeležiti obnega zbora, pa se prosijo, da svoje želje glede premembe pravil, pesmi, kraja in časa za prihodnji koncert, pismeno naznani odboru in sicer zanesljivo do 8. decembra t. l. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubšeje t. č. odbor.

Sv. Jurij ob Taboru. Dne 23. nov. m. m. je bil zopet velepomemben dan za naše mladeniško gibanje. Naša mladina je namreč priredila lepo mladeniško slavnost. Prvi je nastopil kmetski mladenič-govornik. V začetku svojega govora se je oprostil, češ, ne smete pričakovati od mene upmetno sestavljenega govora, tudi ne nastopam kakor je to navada s rokavicami, a te nadomestujejo žulji na mojih rokah. Po navdušenem pozdravu vseh navzočih pravi nadalje, da kakor so nekaj klicali slovenske mladeniče v boj zoper Turke, ravno tako nas pozivljajo dandanes v boj zoper zasramovalce naših svetinj: svete vere in besede materine. In mladeniči morajo poslušati ta klic in res ga tudi poslušajo, oni se zato združujejo v mladeniških družbah, oni radi berejo, se učijo in izobrazujejo. Koncem še govornik opominja mladeniče, naj si skušajo pridobiti vedno večje spoštovanje pri pametnih ljudeh s svojim nesvarljivim, treznim življenjem, naj razširjajo in priporočajo posebno zdaj ob novem letu dobre krščanske časnike. —

Tamburaške in pevske točke možkega in mešanega zbora proizvajale so se z veliko natančnostjo. Posebno so se pa ljudstvu priljubile tamburice in vse tamburaške točke sprejete so bile z navdušenim ploskanjem in ena se je morala celo ponavljati. Saj pa tudi res naši mladeniči izborno brenkajo, za kar še gre posebna hvala našemu požrtvovalnemu organistu. — Pesem slovenskih mladeničev je navdušeno deklamiral mladenič A. Čulk. — Slavnostni govor je imel g. Evald Vračko. Navdušeno in podučljivo je govoril o koristi izobraževalnih društev in izražala se je od več strani želja, naj bi gospod govornik glavne misli svojega govora tudi objavil. — Dr. Vseznala in njegovega slugo Štipko Tička so pa mladeniči tako izborno predstavljali, da se jim je kar čuditi, akoravno so bili mnogi še-le prvokrat na odru. Da res, lepo je bilo pri nas dne 23. novembra. Vrlim mladeničem pa kličemo: vstrajno in navdušeno naprej po potu vsestranske izomike.

Iz drugih krajev.

Predsednik graškega viš. sodišča okraden. Te dni se je pripeljal v Ljubljano predsednik višjega dežel. sodišča v Gradcu, grof Gleispach. Mej vožnjo pa je bil v železniškem kupeju — okraden. Tat mu je vzel listnico z denarjem in legitimacijo za vožnjo po železnici. V Ljubljani je gospod grof moral narediti dolg, da se je mogel povrniti v Gradec.

Nesreča na morju. Potopil se je laški parnik »Bosnia« v črnem morju. 150 potnikov in večina mornarjev je utonilo.

Lastnega sina ustrelil. Artur Kraus je bil eden tistih dunajskih postopačev, ki ničesar ne delajo, pa vendar žive. Bil je sicer izurjen komptuarist, a službe ni hotel nastopiti že nekaj let ne več, temveč se je pustil živeti od svojega 68letnega očeta, ki ima malo branjarijo. Ko je pretečeno soboto sin zopet zahteval denarja, a oče mu ga ni hotel dati, zagrozil je očetu, da mu razpara trebuh. In ko je na to v temi res z neko stvarjo v roki skočil v očeta, je ta potegnil iz žepa revolver in dvakrat nanj ustrelil.

Dogodki ameriškega Slovenca. Matija Kavčič se piše junak zabavne povestice, ki se mu je pripetila v blaženi Avstriji. Matija Kavčič je prišel pred več leti v Ameriko in se nastanil v Clevelandu, kjer je sedaj nova slovenska fara. Nesreča je hotela, da Matija na Avstrijskem še ni zadostil vojaški dolžnosti. Poročil ga je v Clevelandu č. g. V. Hribar. Na prigovarjanje svoje žene se vrne letos spomladi na Kranjsko Matija, njegova žena in dva mala otroka. Prej si je Matija še sprosila krstne liste svojih otrok. Matija v Ameriki ni mislil na to, da bi prosil pomiloščene pri Njegovem Veličanstvu, avstro-ogerskem vladarju. Vlada mu je seveda to vzela za zlo in ko prisope Matija ves srečen nazaj v rojstni kraj v Dobravico na Dolenjskem, ugrabijo ga orožniki in tirajo pred »zeleno mizo« v Ljubljani. Pri »zeleni mizi« je Matija obsojen na tri leta k 17. pešpolku in na deset dni zapora. Matija presedi temnico. Po končanem zaporu pride Matiji na um, prositi za amnestijo — ki pa se navadno ne podeli, če že imajo begunca v rokah, ampak samo tedaj, ko mu itak nič ne morejo. Matijeva prošnja je po nekaj tednih ovržena in Matiji naroči okrajni glavar v Litiji, da bo moral štiri leta komis jesti — njegova žena naj se živi kot ve in zna. A Matijo je Amerika naučila podjetnosti. Komaj je zapustil glavarja v Litiji, gre si hitro utešiti ranjeni želodec z dolenjskim cvičkom in telečjo pečenko v najboljšo litijsko gostilno. Po nesreči pridivja tedaj v Litijo dunajski brzovlak. Matija dobi tedaj srečno misel, popihati jo nazaj v Ameriko. Kupi vožni listek na Dunaj, menda celo za drugi razred. Na Dunaju brž »zgliha« z agentom za »šifkarto« in v desetih dneh se zopet znajde na Marble Street, Cleveland, v

gostilni Antona Tomažina, kjer je od samega veselja plačal starim znancem pivo in smodke. Tako ima nova slovenska fara v Clevelandu eno družino več, Avstrija pa enega vojaka manj.

Poneverjenje v Nemčiji. Ravnatelj lesne tovarne v Weile je poveril 7 milijonov mark ter hotel zbežati v Ameriko. V Londonu so ga pa prijeli. Pri njem so našli $\frac{1}{4}$ milijona, vse drugo je že porabil ali zgubil v spekulacijah. — Zaradi poneverjenja $1\frac{1}{4}$ milijona mark je bil v Lipskem obsojen prokurist tobačne tovarne, Friderik Wohlers, v 5 letno ječo.

Oba jednaka. Gospod baron šel je za ranega jutra na lov. Bil je židane volje, vreme krasno — kratka, vse je obetalo obilen lov. Naenkrat — o smola vseh smol za vsakega pravega lovca! — pride mu nasproti Hudnikova Liza, stara prekupevalka. Hitro krene, da se ji izogne, na stransko pot. Pa, o groza! tudi starka je zavila na stransko pot in mu znova prihaja nasproti. »Prokleta smola«, godrnja gospod baron ter se zateče v prazen kozolec, ki je ob potu. Tu je čakal, da pojde starka mimo njega. Toda zastoni: Čaka že pol ure, a ni je od nikoder. Ves razdražen stopi iz svojega skrivališča in — zagleda Hudnikovo Lizo na drugem koncu kozolca stati. Ni se mogel več krotiti: »Kaj? stara coprnica«, zadril se je nad starko, »nimaš nobenega boljšega posla, kakor tu prežati in drugim ljudem lovsko srečo kvartiti?« »Oprostite gospod baron!«, glasil se je odgovor, »toda jaz imam tako neumno prazno vero: Ako v jutro srečam lovca, tako celi dan nič ne prodam. Brez zamere, gospod baron, želim obilno srečo na lovu.«

Srečni prebivalci žive na otoku Ada-Kale. Ne plačajo nobenega davka in niso dolžni opravljati vojaške službe. Ada (otok) Kale (trdnjava) je $1\frac{1}{2}$ klm dolg, $\frac{1}{3}$ klm širok in se nahaja v Spodnji Donavi. Nekdaj je imel ta otok veliko pomena za obrambo avstrijske trgovine in je bila tukaj l. 1683 postavljena trdnjava. Velikokrat so se bojevali za ta otok in bili so sedaj Avstrijci, sedaj Turki njega lastniki. Po okupaciji Bosne in Hercegovine se je v pogodbi na ta otok pozabilo in turški vojaki so odšli.

Dva in pol milijona klopotev imajo galicijski trgovci z jajci v hladilnih kletah na Dunaju. Jajca so bila ondi shranjena za zimo in so se pokvarila. V kletah baje neznosno smrdi.

Nekemu angleškemu župniku je bil ukraden pri nekem shodu dežnik. Ker ni bil

nihče drugi navzoč, kakor ljudje njegove župnije, je vedel, da ga je eden njegovih župljanov pomotoma vzel. V nedeljo potem je imel pridigo, v kateri je karal tatinstvo, ter je konečno rekel: »Ako je eden izmed vas moj dežnik vzel, naj ga prinese nazaj. Če se pa javno sramuje, naj ga vrže po noči čez ograjo na moj vrt.« Drugo jutro je našel župnik 46 dežnikov na svojem vrtu.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Evo Vam koliko koristi! Novodobni kmetovalec naj te pač upošteva, ako se hoče vzdržati. Kaj mu pomagajo vsa druga sredstva, ako ne upošteva temeljnih pogojev, od katerih je odvisna uspešnost pridelovanja. Kakor po drugod manjši in večji kmetovalci že dolgo uspešno gospodarijo s pomočjo umetnih gnojil, tako se morajo tudi naši ojačiti. Zakaj ne bi tudi pri nas dosegli koristi, kakoršne dosežejo po drugod? Te koristi se pa dosežejo le tedaj, kadar se vsa sredstva pametno porabijo, tako tudi v tem slučaju. Prej ko se posluži kmetovalec umetnih gnojil, naj pač dobro zna, kaj, kako in zakaj.

A. Razne vrste umetnih gnojil.

Umetna gnojila lahko uvrstimo v dve skupini in sicer v taka, ki imajo le po jedno snov, ki je rastlinska hrana in pa v taki, ki imajo po dve ali več takih snovi. Te velevažne snovi so dušec, fosforova kislina, kalij in apno.

Najnavadnejša gnojila,

ki imajo le po jedno teh redilnih snovi:

1. Taka, ki imajo dušec.

a) Čilisoliter je kmetovalcem gotovo splošno znan, če že on ne, pa vsaj njegovi sorodniki. Taki sorodniki so apnenčev soliter, ki nastopa na zidovji pri hlevih, straniščih itd. in pa kalijev soliter, ki se prodaja v prodajalnicah ter mnogokrat rabi za soljenje mesa itd. Te gotovo vsakteri pozna.

Čilisoliter je prav za prav solitarno kislino natron. Dušec, katerega ima okoli 15—16 %

je v tem slučaju torej v obliki, v kakoršni ga rastline lahko neposredno sprejemajo. Ker so pa soli solitarne kisline vse lahko topne, jih zemlja ne zamore zadržavati, zaradi tega se čilisoliter kmalu zgubi, voda ga lahko izpere.

Ime čilisoliter ima pa ta sol po svoji domovini Chili, od koder prihaja.

Sljedeče pa je treba pri nakupovanju čilisolitra upoštevati. Ako ima on mnogo perklorata, je rastlinam celo strupen. V kupčiji se mnogokrat meša z manj dragimi snovmi n. pr. kajnitom, soljo itd. kar njegovo vrednost zniža, ker zniža odstotke dragega dušca.

Čilisoliter močno vodo na se vleče in se potem zelo strdi. Tega del naj se hrani čilisoliter na suhem. Živalim pa je čilisoliter škodljiv, zato naj se pazi, da ne pridejo živali do njega. Vreče, v katerih je bil čilisoliter, se tudi kaj rade vnamejo in hitro gorijo, vsled česar je opreznost tudi v tej zadevi kaj umesna.

b) žvepleno-kislí amonijak ima to prednost pred čilisolitrom, da je domači izdelek, za katerega ni treba v inozemstvo gotovega denarja pošiljati. On je postranski izdelek plinaren. V njem izkoriščamo takorekoč dušec iz naših pragozdov, iz katerih je premog nastal.

Žvepleno-kislí amonijak, ki pride v kupčijo kot umetno gnojilo, ima okoli 20 % dušca. Ta dušec v amonijaku zemlja dobro veže, pa mora se v njej po malem še le vsled okisavanja pretvarjati v solitarno kislino, da ga zamorejo rastline sprejemati. Apno amonijak izganja, zato ni umestno to gnojilo zmešati s snovmi, ki imajo apno v sebi.

Spojine Rhohan-Cyan, ki se v njem čestokrat mešajo, so rastlinam strupene, zato je treba pri nakupu paziti.

c) Moka od krvi, usnja itd. ima za kmetijstvo v obče malo pomena. Dušec v tej nahaja se še v organski obliki. Množina dušca je pa zelo pomenljiva, zato je dobro pri nakupu take moke vsakokrat jo pustiti preiskati, koliko dušca da ima.

(Dalje sledi.)

Loterijske številke

Trst 29. novembra: 81, 88, 55, 90, 72.
Linc 29. novembra: 84, 51, 63, 48, 16.

Društvena naznanila.

Dne 7. decembra: Društva »Zvezda« na Dunaju zabavni večer v dvorani »Wiener Resource«, Dunaj I, Reichsratsstr. 3. Začetek ob 6. uri zvečer.
Dne 8. decembra: »Bral. društva v Sevnici« občni zbor ob 3. uri pop. v svojih prostorih. Za slučaj nesklepčnosti uro pozneje.
»Slov. pevsk. društva v Ljutomeru« zabavni večer v prostorih g. Sršena v Ljutomeru s petjem in prosto zabavo. Začetek ob 7. zvečer.

Proda se.

Hiša z dvema stanovanjema in vrtom v Mariboru je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Naslov v upravnistvu lista. 523 3-1

Mlin z dvema tečajema se prodaja. — K čemu spada hiša, kuhinja, gospodarsko poslopje; vrt (nekaj izabele), pašnik s sadonosnim vrtom, z drevjem od 4—12 let starim. Vse to je blizu okrajne ceste Ptuj-Ljutomer. Cena je nizka in pogoji ugodni. Več povesta ustmeno ali pismeno Franc in Terezija Šalamun v Hlaponcih, pošta Juršinci pri Ptuj. 537 3-1

V najem se da.

Trgovino s krčmo vred se da v najem. Vpraša se: Anton Miklozič, Poste restan. Marburg. 534 2-1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod »1.798« Gradec, poste restante. 235

Služba cerkv. orgljarja se odda s 1. januar. 1902. Rokodelec, samskega stanu ima prednost, ker orgljarska služba ne živi moža. Prošnje s prilogami naj se naravnost do 20. t. m. podpisane dopoljuje; boljše je, če se posilici osebno zglasijo. — Cerkv. predstoj. Sv. Križ pri Mariboru, 1. dec. 1903. 533 3-1

Učenec se išče v trgovino Mihaela Srca v Rušah. Isti mora biti priden in zmožen slovenskega in nemškega jezika ter moral dovršiti z dobrim uspehom ljudsko šolo. 512 3-1

Mlinarski učenec, močen, iz poštene hiše, sprejme se v učenje na paromlinu Jakoba Zdravca v Središču. Oglašiti se je tam. 521 3-1

Razno.

Naznanilo. Podpisani naznanja vsem vinogradnikom, da ima zdaj in prihodno pomlad veliko množino suho cepljenih trt oddati, namreč: Šipon rumeni (Mosler), Laški rilček (Wälschriesling), Zlahtnina (Gutedel), Silvanec, Kravevine, Beli ranfol in Rulender, cepljene večinoma na Riparijo portalis, deloma Solonis. Vse zgoraj imenovane trte so zelo močne rasti ter zanesljivo dobro zaraščene in vkoreninjene. Cene so sledeče: I. vrste komad 10 kr. 1000 komadov 100 gld. II. vrste komad 6 kr., 1000 kom. 60 gld. Imam še divjake vkoreninjene rip. portalis in Salonis vitis, cena je za 1000 komadov 10 gld. Kdor vzame sedaj na jesen cepljene trte, dobi en vinar ceneje. Kupci naj se oglašajo pismeno ali ustmeno pri Jožefu Kupčič, trtnarju v Juršincih pri Ptuj. 494 8-1

Naznanilo. Močne, na ripario portalis cepljene, dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte rudečega burgunderja, laškega rilčeka, šipona in trunta, vseh skupaj okoli 10 tisoč I. vrste in 3 čisoč II. vrste, in sicer komad I. vrste po 18 vin. ter komad II. vrste po 12 v., odda Fran Vičar v Rotmani, pošta Juršinci pri Ptuj.

Služba

orgljavca in cerkovnika

se odda po novem letu v Kostrivnici. — Ponudbe naj se pošljejo knezoškofjskemu župnijskemu uradu. 531 2-1

Razprodaja

vina, pohištva in kuhinjske oprave iz zapuščine č. g. župn. M. Žekarja se vrši v četrtek, dne 11. decembra t. l. ob 10. uri predpoludne potom dražbe v župnišču v Studenicah ter se vsakdo vabi. 538 1-1

Razpis učiteljskih služb.

Na ljudski šoli pri Malinedelji, katera bo o Veliki noči 1903 v petrazrednico razširjena, sta dve učiteljski službi s plačilom po II. krajnem razredu stalno oziroma začasno namestiti. — Prositelji, oziroma prositeljice, ki morajo obeh deželnih jezikov zmožni biti, naj vložijo svoje, redno opremljene prošnje do konca decembra 1902 pri krajnem šol. svetu pri Malinedelji.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,

dne 1. dec. 1802.

536 1-1

Nam. nač.

S. Cvahte, š. v.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strepe; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

➡ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ➡

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Lepa kmetija,

je na prodaj v občini Gornja Voličina, 15 minut od farne cerkve sv. Ruperta, ki meri okoli 21 oralov in sicer 8 oralov njiv, 4 orale gozda, ostalo pa so travniki in lepi sadonosniki; vse v najboljšem stanu in se drži skupaj. Cena je zelo primerna, tudi lahko ostane 1500 fl. vknjiženih. Poslopja so v dobrem stanu. Kdor želi kupiti, naj se oglasi v kratkem pri Antonu Živko v Zgornji Voličini, okraj Sv. Lenart v Sl. gor. 519 3-8

80 do 100

odstotkov

zasluži lahko vsak trgovec, kateri si naroči za novo leto

šaljive O O dopisnice

(50 različnih vrst)

katero razpošilja

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška cesta šte. 5.

M. U. dr.

Stanko Fulnecky

bivši bolniški in rudniški zdravnik, naznanja svojo preselitev iz Sv. Jurja v Gornjo Radgono (v Posojilnični hiši na Gornjem Griesu), kjer vsak dan pred popoldne ordnuje in zobe plom-bira. 526 3-2

Hiša

s petimi sobami, vrtom, njivo, svinskim hlevom, okoli sadno drevje, se proda za 2800 gld. v Studencih pri Mariboru št. 18.

Močen

učenec

pridnih starišev,

529 2-1

trgovski pomočnik

ter en hlapec se sprejmejo v trgovino

J. Škerlec v Gor. Radgoni.

?

!

Majhni darovi ne ohranijo samo prijatelje ampak tudi odjemalce.

Kaj je najboljšo

priporočilo?

Kaj najpripravnejše

božično darilo

trgovca za odjemalca?

Stenski koledar!

ker vsakdo hrani istega celo leto in je jako primeren.

Priporočilne stenske koledarje za trgovce

z natisom tvrdke in voščila za novo leto, zelo lepo in okusno

izvršene v dveh barvah.

100 komadov	3 60 gld.
500	16 50
1000	30—

Vsak trgovec, obrtnik in podjetnik naj vzame samo enkrat za poskušnjo te koledarje in prepričal se bode, da ni primernejšega, boljšega in cenejega priporočila in darila za njegove odjemalce.

Pri naročilih prosimo razločno pisavo. Razpošilja se samo po povzetju. Ako se pošlje svota takoj z naročilom, dopošlje se poštne prosto.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, koroške ulice št. 5.

Naročila prosimo vsaj do dne 8. meseca decembra. Na poznejša naročila se ne zamore ozirati

Proda se eno-nadstropna 498 4

hiša

na zelo ugodnem prostoru tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru. Pripravna za vsaki obrt ali za penzioniste. Zraven je tudi lep vrt in vodnjak z zelo dobro pitno vodo. Vse to se prav po ceni radi odpotovanja proda.

Kdo, pove upravnistvo.

Dr. Vit Červinka

distriktni in sodni zdravnik v Braslovčah

bivši dolgoletni sekundarni zdravnik bolnišnice v Pragi, Inomostu in Dunaju ordinuje v Braslovčah hiš. šte. 15

540 3-1 vsak dan od 8.—10. ure dop.,

v katerem času se zamore ž njim zanesljivo govoriti.

**Predivo, suhe gobe, vsakovrstno žito
kakor sadje, sploh vse dežel. pridelke**

k u p i

ANTON KOLENC,

trgovec v Celju.

441 10—10

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA

Št. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa **cerkvena dela**, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje: **svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov** rezljanih (reljef) in na platno slikane v vsakem slogu in po mogoče **nizki ceni**. **Betelemske jaslice** s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 kron naprej. Umetno izdelane **lurdske votline** itd. — Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za oltarje originalne načrte. **Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano božje razpelo zastonj.**

Za cenjena naročila prosi udani

525 12—2

Konrad Skaza.

! Nove Pesmi !

Petero Božičnih

za solo, mešan zbor in orglje zložil Ignacij Hladnik, op. 44, cena partituri 1 K 20 vin. (Pesmi so v tem slogu kot op. 18.)

Za Marijine družbe

je priredil Hladnik 16 izbranih Marijinih pesmi iz op. 15. (Struna moja, Marija skaz življenje itd.) in stane 20 iztisov **le 5 K**, eden iztis pa 1 K. — Dobe se pri skladatelju v Novomestu, Dolenjsko, in v Katoliški bukvarni ter L. Schwentnerju v Ljubljani.

Alojzij Voglar,

na Sp. Kamenščaku (tik Zemljičeve vile) pri Ljutomeru

uljudno naznanja, da **je otvoril**

539 1—1

usnjarski obrt

— v lastni hiši —

in se priporoča za prijazna naročila. Sprejem v delo **kože** vsake vrste ter jih tudi kupujem.

Nizke cene pri najboljšem delu!

VABILO

k

izrednemu občnemu zboru

Kmetijskega društva v Marnbergu,

vpisane zadrage z omejeno zavezo „v likvidaciji“,

kateri se bode vršil

dne 21. decem. 1902, ob 3. uri popol.

v prostorih gostilne „pri stari pošti“ v Marnbergu

z nastopnim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva oziroma likvidatorja,
2. Sklepanje o ukrepu tega glede likvidacije.

535 1—1

K obilni vdeležbi uljudno vabi

A. Hecl, likvidator.

Od škofijstva dovoljeno! — Se lahko da blagosloviti!

Šestinka prave velikosti. — Postavno zavarovano.

Veržice in zapestnice

+ + + + s križevim potom

(Na veržici in zapestnici so vtisnjene vse postaje križevega pota) lepo, ukusno izdelane in so jako **po ceni**, posebno primerno za

darila

Priporoča in razpošilja edina založba na Spod. Štajerskem

tiskarna sv. Cirila

527

Maribor, Koroška cesta 5.

Kot
dobrota
za vsako družino se
izkazuje uporaba =
**Kathreiner-
= Kneippove
sladne kave.**

Nobena skrbna gospodinja
naj se ne pomišlja dalje
uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes
in najboljše nadomestilo
za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna
kava se dobiva pristna
samo v izvornih zavojčkih z
varstveno znamko »župnik
Kneipp« in imenom
Kathreiner.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotnih otrok in varovancev.

Stanje branil. vlog **16 milijonov K.** Rezervni zaklad **nad 370.000 K.**

Mestna hranilnica ljubljanska

320 6

na Mestnem trgu

zraven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Poseja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Poseja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.